

Tady jsem doma

Provolání proti xenofobii a šíření strachu z odlišnosti

Stín xenofobie, šíření strachu a vzrůstajícího násilí ke všemu, co se i jen drobně odchyluje od tzv. většinového uvažování, stále více dopadají na českou kotlinu. Veřejný prostor a zvláště pak sociální sítě jsou prakticky dnes a denně svědky zneklidňujících slovních projevů netolerance, zášti a předsudků, které tu méně, tu více nacházejí i svůj reálný odraz v extrémním chování jednotlivců a skupin.

Lze nadále zůstat netečný v situacích, kdy kulturně jinaké odění plavkyně vyvolá málem až nenávistnou hysterii? Kdy politik veřejně nabádá k účelové policejní šikaně turistů s rozdílnou barvou pleti? Kdy se žena se zahaleným obličejem stane obětí fyzické inzultace jen pro své přesvědčení? Kdy mnozí uživatelé sociálních sítí houfně sdílejí video, v němž otec školí svého potomka, jak se násilně vypořádat s Romy či muslimy? Lze zůstat netečný v situacích, kdy odpor k jinakosti skrýváme za odpor k nepřizpůsobivosti? Jinakost není nepřizpůsobivost.

Šíření nepřátelství člověka k člověku, zejména k odlišně se projevujícím menšinám se postupně stává i jedním z významných témat politického souboje o hlasy voličů. Považujeme za alarmující, pokud se proti tomuto víru předvolebních kampaní neozývá varovný hlas z tradičních demokratických stran ani z úst vysokých ústavních činitelů, prezidenta republiky nevyjímaje. Ba co víc, jejich okázalé mlčení či dokonce tichý souhlas - snad v obavě ze ztráty voličské přízně - rostoucí projevy extrémismu jen legitimizují, podporují a pozvolna je činí normou. Extrémní přestává být extrémním. A to může být pro naši společnost a její další směřování zhoubné. Sama historie nám je ostatně příkladem i poučením, že podobný hon na odlišnost může nakonec vést až ke zmechanizované velkovýrobě mrtvých.

Českou společnost víc než cokoli jiného v minulosti pozitivně formovaly ideály humanitní a člověčenství Masarykovo, Čapkovo a Havlovo. S hrdostí se hlásíme k jejich odkazu a v jejich duchu voláme po respektu k principům rozmanitosti, vedoucích k vzájemnému obohacování nás všech. Věříme v zemi, kde lidé přirozeně tolerují odlišnou barvu pleti, místo původu, víru či kulturu; kde jakákoli vnější nálepka nemůže znamenat víc než skutečný charakter člověka; kde ani negativní zkušenost s konkrétním jedincem nesmí přerůst v nenávist vůči celé skupině, jíž je tento jedinec příslušníkem; kde stejné příležitosti ve vzdělání či zaměstnání musejí být zaručeny bez výjimky komukoli.

Vyzýváme proto všechny občany, hlavně pak ty politicky, společensky a kulturně činné, aby byli vnímaví k jakýmkoli projevům nenávisti a extrémismu, nebyli k nim lhostejní a nebáli se vůči nim kdekoliv nahlas a viditelně vymezit. Aby pozvedli svůj hlas právě teď, kdy snad lze příznaky xenofobie v české společnosti stále ještě považovat za dočasné a prchavé. Aby v zájmu respektu k menšinám a jinakostem všeho druhu nepodléhali rádooby módním výstřelkům tzv. politické nekorektnosti, maskované svobodou projevu, neboť je jen zástěrkou pro rozdmýchávání nebezpečných vášní a zášti člověka vůči člověku. Jsme jen jedna společnost, jejíž nedílnou a nezastupitelnou součástí je každý z nás. Všichni jsme tady doma stejně.

Liberec, 31/8/2017

*Výzva byla publikována u příležitosti pořádání 6. ročníku letního festivalu cizinců a národnostních menšin **Liberec - jedno město pro všechny**. S výzvou lze vyjádřit souhlas na www.protixenofobii.cz.*

Podepsáni (dle abecedy):

Jan Cverčko, Asociace romských představitelů Libereckého kraje

Tomáš Dianiška, herec, divadelní autor a režisér

Michael Dufek, ředitel Komunitního střediska Kontakt

Martin Fryč, knihkupec, majitel Knihkupectví a antikvariát Fryč s.r.o.

Paulie Garand, rapper, producent

Michal Hron, předseda Židovské obce Liberec

Ivan Langr, náměstek primátora Liberce

Jarmila Levko, ředitelka Divadla F. X. Šaldy

David Lukáš, vedoucí katedry netkaných textilií a nanovláknenných materiálů FT TUL, rektor Technické univerzity v Liberci (1997 - 2003)

Miroslav Masák, architekt, pedagog, poradce prezidenta Václava Havla

Seiji Nakagoshi, generální ředitel Japonské komory průmyslu a obchodu v ČR, 1. prezident DENSO Manufacturing Czech Liberec (2001 - 2005)

David Nejedlo, ředitel ZOO Liberec

Jaroslav Rudiš, spisovatel

Jan Šolc, pedagog, poradce prezidenta Václava Havla, spoluzakladatel Etického fóra ČR

Petr Vondřich, bloger, šéfredaktor Jizerské *ticho